

ELŐFIZETÉSI AR:

Egész évre . . . 6 korona.
Levegő szára 6 fillér.

MEGJELENIK HETENKÉNT EGYSZER:

pénteken és minden törvényhatósági bizottsági közgyűlést követő napon.

A VÁROS

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL

Városi könyvnyomda-vállalat
Irodájában.

Ide küldendők a kéziratok és előfizetési díjak.

KÖZIGAZGATÁSI, KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP.

Főszerkesztő: **VECSEY IMRE.** — Felelős szerkesztő: **KONCZ ÁKOS.**

Kiadótulajdonos: **A VÁROSI KÖNYVNYOMDA-VÁLLALAT.**

Debreczen sz. kir. város polgármesterének jelentése az 1904-ik évről.

(Folytatás.)

A debreczeni ipartestület évi munkássága.

A debreczeni ipartestület ez év folyamán is megfelelt minden tekintetben hivatásának. A testülethez 1904. évben 1822 ügydarab érkezett be, mely mind elintéztetett. A testület belső életét és külső működését az alábbi rovatok kimutatás számai mutatják:

Rovatszám	A bevétel czíme				Rovatszám	A kiadás czíme					
	Előírt		Tényleges			Előírt		Tényleges			
	b e v e t e l					k i a d á s					
	korona	fill.	korona	fill.		korona	fill.	korona	fill.		
1.	Késpénz	91	39	91	39	1.	Nyomatványokra	600	—	567	56
2.	Beiratási díjak	—	—	—	—	2.	Felszerelésből leírás	300	—	352	—
	1. Hátralék	2000	K	—	—	3.	Irodai költségekre	800	—	301	75
	2. 1902. évi	1500	»	3500	—	4.	Házartási »	406	—	448	06
3.	<i>Tagsági díjak:</i>					5.	Posta »	15	—	15	52
	1. 1899. évi	—	—	—	33	6.	Kiállításai »	100	—	20	—
	2. 1900. »	—	—	—	76	7.	Vegyes »	700	—	307	95
	3. 1901. »	—	—	—	119	8.	Tiszti fizetésekre	7840	—	7574	30
	4. 1902. »	52	—	—	139	9.	Lakbérre	1000	—	—	—
	5. 1903. »	1300	—	—	1539	10.	Kölcsonös törlesztésre	205	—	—	—
	6. 1904. »	5500	—	—	5296	11.	Kamatokra	50	—	—	—
4.	Szerződési díjakból	425	—	—	567		Összesen	12.013	—	10.785	14
5.	Szabadítási »	2000	—	—	1648		Levonva a tényl. kiadást	10.785	14	—	—
6.	Munkakönyvekért	60	—	—	66	20	Megtakarítás 1904-ről	1227	86	—	—
7.	Kamatokból	—	—	—	7	41					
	Összesen	12.928	39	11.944	—						
	Levonandó tényleges bev.	11.944	—	—	—						
	Az előírt bevétel kevesebb	984	39	—	—						

A debreczeni kölcsönegylező-egylet mint szövetkezet 1904. évi vagyon és teherkimutatása.

V a g y o n	P é n z		T e h e r	P é n z			
	ko	fi.		korona	f.	korona	f.
Pénztári készlet	10,886	11	Törzsbetétek összege	—	—	—	—
Kötelezvények értéke	5,297,767	—	A XVI—XXII. évtársulat heti befizetése	4,167,671	20	—	—
Tiszavideki Hitelész. Közp. m. szöv. üzletrész	12,000	—	Üzletrész törzsbetétek havi	205,990	—	—	—
Könyvek és nyomtatványok értéke	1,900	83	A XVI—XXI. évt. és ü. letr. törzs. haszonred.	310,256	93	4,683,918	13
Felzerelés értéke	3,577	12	D. E. T. P. mint a Tiszav. Hit. K. központja	—	—	227,560	—
Folyóáramlás előzetes	912	68	1906-iki beiratási díjak	—	—	3200	—
Hátralékok	379	05	Átmeneti kamatok	80,697	18	—	—
Előlegek	875	—	előfizetett kamatok	9563	82	21,033	31
			hátralékos	49,194	92	—	—
			Vezetőségi tartalék	—	—	47,009	07
			Folyó évi veszteség leírás	2185	85	30,000	—
			Reaukiválti tartalék	—	—	72,264	11
			Tiszviselők nyugdíj alapja	—	—	2746	22
			Közművelődési alap	—	—	122	51
			Átmeneti tételek	—	—	833	38
			Többek	—	—	6247	52
			Letétek	—	—	1185	29
			Különbözők	—	—	231,317	65
			Nyereség	—	—	—	—
						5,327,827	19

A debreceni pénzületek 1904. évi állapota.

Pénzület	Részvény tőkék	Tartalék alapok	Nyugdíj alapok	Takarék-betétök	Változó tőzegek	Visszatérítendő kölcsönök	Ellátási költségek, kifizetések	Jelzálog-kölcsönök	Korabeli költségek	1904. évi tisztázatlan nyereség	Részesülők nyelvére eső részek
Debreceni első takarékpénztár	1.200,000	2.371,857	184,000	16.747,646	8.325,853	3.118,750	5.446,159	9.177,880	109,648	309,960	20 %
Ipar és kereskedelmi bank	300,000	210,566	—	3.738,019	3.076,544	1.154,195	1.461,651	—	49,987	43,335	5 %
Takarék és hitelintézet	200,000	143,057	33,782	2.319,566	1.954,880	295,730	701,430	428,862	25,510	35,983	7 %
Alföldi takarékpénztár	400,000	178,590	21,000	3.504,434	2.372,569	259,372	729,627	876,300	36,761	36,835	6 %
Közgazdasági bank	40,000	214,000	38,000	3.235,423	2.693,742	579,689	1.157,758	703,084	3164	67,864	7 %

Megjegyzem, hogy Debreczen sz. kir. város területén hét szövetkezet működik és valamennyi egészséges közgazdasági fejlődést mutat.

Az osztrák-magyar bank debreceni fiókjának műveletei 1904. évben.

Fióktintézet	Változó részletek és értékpapírok beszereséséből más	Engedélyezett kölcsönök kézi záloga	Kifizelt utalványok	Kiszámlázott pénzeszközök, értékpapírok és értéktárgyak beszereséséből más	A műveletek összessége	Nyereség-jóvávalom	A kereskedelmi költségek, állami adók, és egyéb kiadások	A műveletek eredménye	
								nyereség	vesztés
k o r o n á k b a n									
Debreczen sz. kir. város	29.278,940—	1.407,800—	431,688—	205,165—	31.333,543—	216,256-45	97,481-08	118,775-87	—

Debreczeni m. kir. dohány-gyár forgalma és gyártása 1904. évben.

Az 1904. évben eladás alá került dohánygyártmányok	Mennyiség, faj és eladási érték	korona	Feldolgozott dohány		A munkások száma			Munkások átlagos napi keresete	
			mennyiség klg.	érték korona	férfi	nő	összesen	férfiaknál	nőknél
Hazai csomagocska	2.623,000 drb	209,840	3.292,965	6.301,000	167	1100	1267	1-80	1-20
> 100 grammos	102,600 >	2.697,600	adatok nem érkeztek						
Kapa csomagocska	60.930,000 >	4.874,460							
> 100 grammos	48,000 klg.	1.271,400							
Debreczeni csomagocska	2.482,000 drb	148,920							
Magyar I. >	17.994,000 >	1.079,040							
> II. >	127.549,000 >	7.652,940							
Limito II. >	1.768,000 >	141,440							
Legfinomabb magyar szivarkadoh.	11.692,000 >	1.636,880							
Középfinom magyar pipadohány csomagocska	1.836,000 >	116,400							
Középfinom magyar pipadohány 100 grammos	14,550 klg.	3.927,200							
Magyar szivarka	196.360,000 drb	146,880							
Virginia	139.230,000 >	2.784,600							
Dohánylúgvíz kivonat	2118 kgr.	3250							
Összesen:		26.660,790	3.292,965	6.301,000	167	1100	1267	1-80	1-20

A m. kir. dohánybevéltő hivatal forgalma.

A debreczeni m. kir. dohánybevéltő hivatal körzetében az elmúlt 1904. évben 36 község, illetve önállóított pusztán 193 dohánytermelő, összesen 3969 hold 117 □ öl területet ültetett be dohánynyal.

Ezen területről a debreczeni m. kir. dohánybevéltő hivatal raktárába szállítottot:

debreczeni fajdohány	24,562 mm.
kapadohány	2741 "
Összesen	27,303 mm.

mely dohányért beváltási ár fejében 993,417 kor. 14 fillér fizetettet ki a termelőknek.

Debreczen sz. kir. város területén és pusztáin összesen 31 termelő 869 hold 117 □ öl területet ültetett be dohánynyal, mely területen 5053 mm. termelt 187,134 korona 36 fillér értékben.

Megemlítem, hogy a debreczeni m. kir. dohánybevéltő hivatalnál leginkább téli, tavaszi és nyári időszakban a szükséghez képest 30—300 női munkás és január, február hóban 60 férfi munkás talált alkalmazást és munkát, kiknek napszám fejében összesen 45,909 kor. 87 fillér napszámot fizetett a hivatal.

Termény- és áruaktár 1904—5. évi záró-számadása.

Tartozik	korona f.		Követel	korona f.	
Igazgatóság és tiszi fizetések	16,760	—	Raktári bérekért	46,968	38
Üzleti általános költségek	1777	63	Különféle kezelésekért	23,990	85
Felhasznált zsákok és eszközök	143	59	Kamatokért	8362	37
Adóért	9174	72	Föld haszonbérért	90	—
Épületek fentartása	2122	79			
Szárnnyvasut javítása	102	78			
Értécsökkenési t. leírásra	—	—			
2% az épületek után	3267	59			
4% a szárnnyvasut után	595	87			
Egyenleg, mint 1904—5. évi haszon	45,466	60			
	79,411	60		79,411	60

Megemlítem itt, hogy a beraktározott 207,307 mm. és a kiraktározott 192,665 "

tekintélyes árumennyiségnek akadálytalan és szakszerű forgalmával a termény- és áruaktár részvénytársaság városunk kereskedelmi és gazdasági érdekeit kellően szolgálta. A kivétel 1904. évben kielégítő volt, amennyiben nagy mennyiségű rost helyeztünk el Sziléziában, Morvaországban és az alsó-ausztriai tartományokban. A buzakészletet jobbára a helyi István-malom-társulat vásárolta meg és őrölte fel.

Mértékhitelisélet.

A mértékhitelítő hivatal, mely egy mérnök vezetése alatt áll, az év folyamán ürmértékeket, hordót stb. hitelisétt összesen: 5269 darab tárgyat.

Miután a felek a mérőeszközök hiteliséteséért fizetnek, ezen a czímen befolyt a házipénztárba 3023 korona hitelisétesi díj.

Ipar.

Debreczen sz. kir. város lakosainak legnagyobb része mezőgazdasággal foglalkozván, ipara nem mondható eléggé forgalmasnak, azt azonban szívesen beismerem, hogy Debreczen sz. kir. város iparosai úgy ipari szakképzettségükkel, mint társadalmi műveltségükkel az ország első iparosai között állanak.

Az ipartestület hivatását lelkiismeretesen teljesíti és különösen az idén előállott bérharczok kiegyenlítésével úgy az egyesekre, mint a társadalom békés nyugalomának biztosítására igen sokat tett. Az ipartestületnek 1948 tagja volt; a tagsági járulék 2—20 korona; bevétel 13,161 kor., kiadás 12,104 kor., tiszta vagyon 5343 kor., jótékony alapja 1280 kor., 1904. év végén belajstromozva volt 2874 segéd és 1344 tanoncz, előljárási ülést tartott a testület 14

üzben, elintéztett 1822 ügyet, míg a békéltető-bizottság ülésein 155 ügyet intéztek el.

Városunkban szakegyetűk van a famunkásoknak,

a kőműves segédeknek,
szabó munkásoknak,
festő
vas- és fém
cipész és csizmadia m.
nyomdász m.
sütőmunkásoknak.

Sajnos, hogy a szakegyetűekben a szocialisztikus eszmék napról-napra jobban terjednek, még pedig egészségtelen irányban, amit azon tapasztalatom igazol, hogy a munkaszüntetések innen indulnak ki.

Az ipari szakoktatásról a szakiskolák 'rovatában számolok be.

A debreczeni kézügyesítő iskolába 55 tanuló iratkozott be, de a kitarítás hiányzott, mert számuk az év végére 22-re olvadt le. A megmaradottak szép munkákat készítettek.

A körületi és egyéb betegsegélyző pénztárak eredményel működtek, mint azt az alábbi táblázat mutatja:

A betegsegélyző címe	Tagok száma	F o r g a l o m									
		bevétel	kiadás	táppénz	kórház	gyógyász	temetési költség	orvosi díjak	tisztai fizetés	dologi és bírói kiad.	tartalék
Kerületi betegsegélyző pénztár	3 519	53 375	50,934	11,002	5,259	8,330	1,389	8,422	9,857	1,808	3,124
Ipartest. „ „	2,402	0 893	29,659	6,094	1,150	4,348	370	2,700	5 377	1,308	2,587
Keresk. „ „	609	13,914	12,822	1,048	2,387	2,811	85	1 850	2,300	1,340	1,000
Pinczér „ „	118	3,577	3,407	544	81	598	80	350	829	487	274
Önálló munk. betegs. pénzt.	254	5,446	5,266	976	—	931	820	960	18,16	400	544

Állati termékeknek élénk kereskedelem mutatkozott, de kevés haszoneredménnyel. A szalonna üzletet a budapesti piacról irányítják és mivel nekünk még nincs konzumvásárunk, nem tudjuk az állati termékeket úgy felhasználni, mint a budapesti piac. Megjegyzem itt, hogy igaztalan a debreczeni kereskedelmi és iparkamara ama vádja, melyet 1904 évi jelentésében mond, hogy tudniillik a konzumvásár létesítésének akadályja a városi tanács nemtörődése és hanyagsága folytán kérik. A városi tanács ismeri minden fűvös intézmény létesítésének szükséges voltát és már meg is tett minden előkészületet arra, hogy a konzumvásárt létesítse.

Az általános drágaság a szalonna és zsir árát is felemelte, valamint a sertésaprólék beszerzését is megnehezítette.

A *szelyemtermelés* előmozdításáért elismerő sorokat kapott a város közönsége; a magam részéről mindent elkövettem a szelyemtenyésztés érdekében, eperfaktát ültettettem és gondoztattam, örömmel jelezném, hogy egyesek fáradózaúku jutalmát a gubók beváltása árából megkapták.

A *fakereskedés* kedvező volt, a legnagyobb eladó természetesen a város volt, mint azt a faforgalmi kimutatás bizonyítja.

A városnak van *szeszkereskedése*, mely a házi-pénztár jövedelmét gyarapítja és az ugynevezett ötös bizottság felügyelete alatt áll.

A *diavál-, kézmű- és rövidáru-kereskedés* lanya volt, ami szoros összefüggésben van a mostoha termékkel és az emberek jövedelmének esésével.

A városunkban tartatni szokott országos vásárok élénkek voltak, a mezőgazdasági kedvezőtlen viszonyok azonban az adás-vételnek meglátszottak.

Ami a közevetvámokat illeti, városunk közevetvám engedély okirata 1904 április 15-ikén kelt; időtartama 5 év; a vasuti és vámsorompó házi kezelésben van. A közevetvám jövedelmét a zárszámadás mutatja.

Az 1904. évben tartott 4 országos és 48 heti állatvásár forgalmát a következő táblázat mutatja:

Felhajtatót				Eladatott				Helypénz és egyéb vásári bevétel koronában mutatja a zárszámadás.
ló	szarvas marha	sertés	juh	ló	szarvas marha	sertés	juh	
45,825	60,310	52,810	87,860	21,179	34,400	34,400	65,100	

A debreczeni ipartestület hitelszövetkezet, csizmadia termelő és áruszövetkezet, mely nagy állami segélyvel rendelkezett be és a közös termelésre gyárszerű üzemet

rendezett be, válságos viszonyok között zárta le mérlegét. A közös műhelyben 64 mester, 32 segédmunkás és 12 tag dolgozott; készült a műhelyben 18,405 pár csizma és 1517 pár cipő, összesen 120,747 kor. értékben. Munkabért fizetett 40,994 koronát a mestereknek, 18,601 koronát a segédeknek és 3399 koronát a tanulóknak, összesen 62,995 kor. Nagy baja a szövetkezetnek, hogy az áru halomra gyűlt és nem tudott azon túl adni.

A *nagyipari* vállalatok az 1904. évben nem volt kedv észlelhető Debreczenben. Killer Ede butorgyára, Veréb Lajos zárgyára, Schvarcz Vilmos butorgyára, özv. Hrabéczy Antalné gőzmosója, Szliuka István saizkviz, Debreczen vizigáti vállalat, Helyi vasut javítója, Riesz Henrik kocsi-, Anfricht testvérek gőzmalma, Stern testvérek kefégyára, István gőzmalom r.-t., Mattyasovszky Andor gépjavitó, Julov Lajos vasöntője, Harsányi István asztalosgyára, Városi vágóhid és jéggyár, Erzsébet gőzmalom, Gebauer K. érczokporsógyára, ifj. Barcsay Miklósné gőzmalma, Városi téglagyár és körkemence, Szikszay-Berger, Horváth-Tóth István, Balogh M. és Pásztor, Falk Armin és Társa kefégyára, Trnka Gotlieb gőzmalma, Máv. gépjavitó, Vidoni testvérek szalmi gyára, Bárány Mór gőzmalma, Békéssy Rózsa és Társa szappangyára, Hoffmann és Kronovitz, Városi nyomda és csizmadia áru termelő szövetkezet, Áron Miksa likörgyára, Neubauer János sodrony- és Schvarcz Ármin paszomán gyára működnek városunkban.

Gyáriparunknak nehéz küzdelmet kellett folytatnia a politikai helyzet okozta zavarokkal, ezenkívül a hitelnyújtás rendezetlen és kielégítést nem adó helyzetével valamint a gyakori munkaszünetésekből származó munkások hiányaival.

Ennyit kívántam elmondani városunk kézi-, kis- és gyáriparáról.

Mint e rovattal tartozót megemlítem, hogy 1904-ben városunkban 7 esetben rendelt el csődöt a kir. törvényszék.

Városunk munkásvizonyai.

A sztrájkok és a kivándorlás.

A munkások szakszervezeteiben találjuk meg azon elveket, melyek nyomán haladnak. Ezek a szakszervezetek erősebb és nagy forgalmat mutatnak fel. A szociáldemokrata pártvezetőség 1904. év végén közzétett jelentésében a következő adatokat találjuk:

A párt tagjainak száma 1904-ben 41,138.

„ vagyona 1903. év végén 526,757 kor. 75 fillér

„ bevétele 1904-ben 864,820 „ 32 „

Összesen: 1.373,578 kor. 07 fillér

ebből kiadás volt 1904. 706,520 „ 07 „

Munkanélkülieknek adott a párt

segély czímén 123,946 kor. 73 fillér
agitációra, irodai és egyéb költségre 194,110 " 83 "
beteg, rokkant, özvegy és árvaségilyt 199,560 kor. 89 fillér.

Ilyen erős szervezet védi a sokszor minden komolyabb ok nélkül a sztrájkba lépő munkást. Ez az oka aztán, hogy a munkások bérczarizmaiban semmi tekintettel sincsenek a munkaadók érdekeinek még azan részére sem, mely a válalat fenmaradását illeti. Nem tekintik a maguk érdekében kívánatos vállalat fenmaradását is nem haboznak oly követelésekkel fellépni, melyek igen sok esetben magának a vállalatnak alapjait is feloldják.

Ennek egyetlen szere a munkaadók szervezkedése és a munkaközvetítés szervezése, a munkástanácsok létesítése.

Míg ezek meg nem lesznek, addig a helytelen irányban haladó szociálizmus, amikor csak akarja, megteremti a munkaszünetet, ki nem számítható károkat okozva a munkaadónak és munkásnak egyaránt.

Városunkban az 1904-ik évben hét ízben dult a munkaszünet, sztrájkba léptek a Falk és Társa kefégyár 402, a Stern-féle kefégyár 376, a Halász és Társa gyár 71, a Dohánygyár 1235, a pékek 65, a szobafestők 45, a kőművesek 400 munkása. A dohánygyári, a kőművesek és a kötőszem munkásai munkaszünetese nem járt eredménnyel, a többi igen. A munkabér vesztéség 128,000 koronát tett ki. A munkaszünetetők városunkban nagyobb zavargásokat vittek végbe, melyek a rendőri beavatkozást tették szükségessé.

A munkásvizonyok ziláltsága siettetti a kivándorlást; városunkból 1904 ben kivándorolt utlevéllel 116, 64 férfi, 38 nő és 14 gyermek és pedig 35 iparos, 6 kereskedő és 5 földműves, egyéb foglalkozású 56. — A kivándoroltak közül csak 5 tért vissza.

A város területének, népszáma és népessége.

A város területe 3845 hold, külső terület 162,626¹/₂ hold; összes terület 166,571¹/₂ hold; vagyis 16-95 □ mérföld, kilométerekben kifejezve 958¹/₂ □ öf.

Házak száma:

a) belső területen	6195
b) a mezőségen	1367
c) az erdőségekben	569
Együtt	8131

Lakosság.

1. Polgári lakosok ...	72,351 lélek.
2. Katonáság létszáma	2,655 "
Együtt	75,006 lélek,

mely szám hitelekezetek szerint így oszlik meg:

1. Ev. ref.	52,282
2. Róm. kath.	13,258
3. Izraelita	6,192
4. Gör. kath. és gör. k.	2,194
5. Ág. ev.	1,009
6. Unitárius	43
7. Egyéb vallásfelekezet	28

Összesen: 75,006 lélekszám az 1900 évi népszámlálás adatai szerint.

A lakosság óriási része magyar, szép számmal vannak, kik a magyar-német nyelvet beszélik, azonkívül vannak mintegy 150-en, akik magyarul németül-francziául, illetve angolul beszélnek.

(Folyt. köv.)

Hajdu vármegye és Debreczen selyemtenyészése 1905. évben.

Hajdu vármegyében 1905. évben 11 községben a közterületeken és kőzutak mellett levő lombszedésre alkalmas szederfák száma hivatalosan megszámálásra nem volt. A magán tulajdonban levő szederfákon kívül a fenti szederfáknak köszönhetjük, hogy 116 selyemtenyészőt 1308 kg. gubót termelt és 2189 koronát keresett. Átlagos keresete egy tenyészőnek 18 korona volt; legmagasabb keresete pedig egy tenyészőnek 79 koronára rugott. A selyemtenyészéstés megkezdése óta 11,266 koronát fizettünk ki a vármegyében.

Hajdu vármegye szederfaállománya. Az országos selyemtenyészési felügyelőség kiosztott részint a községekben lakó magánfeleknek, részint az állami és törvényhatósági utak befásítására 1905-ben 60 darab kiültetésre alkalmas szederfát; 33,840 darab 2-3 éves szederfacsemetét. Működése óta pedig kiosztott a vármegyében 520 darab kiültetésre alkalmas szederfát; 134,240 darab 2-3 éves szederfacsemetét.

Ez évben a községi faiskolából kiültettek 920 darab szederfát. Kiültettek ezenkívül közterekre és kőzutak mellé 454 darab másnemű fát, dacára annak, hogy fentebb kimutattuk, milyen nagy mértékben veszi hasznát a szegény ember éppen a szederfának.

Ez évben tönkrement 92 darab szederfa.

A vármegye selyemtenyészése községenként 1905-ik évben.

Alsó-Józsa községben 1905. évben 2 selyemtenyészőt 45 kg. gubót termelt és 76 koronát keresett. Átlagos keresete egy tenyészőnek 38 korona volt; legmagasabb keresete pedig egy tenyészőnek 61 koronára rugott. A selyemtenyészéstés megkezdése óta pedig 76 koronát fizettünk ki a községben.

A faiskolának állapota rossz.

Alsó-Józsa községben az idén tettek először kísérletet a selyemtenyészéssel és pedig meglehetősen jó sikerrel, mert átlag 38 koronát kerestek a tenyészők. A 61 korona 44 fillért kitevő legtöbb kereset a gazdasági tanintézet növendékeinek jutott. A jó eredmény következtében bizonyára fokozódni fog a nép érdeklődése ezen hasznos kezesi ág iránt. Épen azért kérjük az előjáróságot, fordítson több figyelmet a szederfatenyészésre, mert nagyon kitágítható és az ügy iránt meglehetősen közönyre mutat, hogy a faiskolát teljesen elhanyagolják és a területből csak 20 □ öf használnak szederfatenyészésre. Reméljük, hogy a faiskolát csakhamar rendbe hozva ott a vármegyei szabályrendeletben előirt nagyságu területen sok szederfát-fognak nevelni és azoknak fokozatos kiültetéséről is gondosnak.

Földes községben 1905. évben a szokásos csonkítás után közterületeken és kőzutak mellett 40 drb lombszedésre alkalmas szederfa állt rendelkezésre a selyemtenyészőknek. Esett egy selyemtenyészőre átlag 8 darab. A magántulajdonban levő szederfákon kívül a fenti szederfáknak köszönhetjük, hogy 5 selyemtenyészőt 31 kgr. gubót termelt és 45 koronát keresett. Átlagos keresete egy tenyészőnek 31 koronára rugott. A selyemtenyészéstés megkezdése óta 68 koronát fizettünk ki a községben.

Földes községben tavaly nem volt selyemtenyészés. Az idén 5 család vállalt hernyót, azonban csak 9 koronás átlagos keresetre tettek szert, valószínűleg azért, mert

nem tápláltak eléggé a hernyókat. De a tenyésztés körül már hibának is kellett történnie, mert a hernyók renyhékorrak voltak. Ezen betegség kellepesei a tenyésztő helyiség fűléte rossz levegője, a tisztáltság és a hernyók ószo szufolása idejéi elő. Hiszek, hogy a tapasztalatok okát, jövőre pontosan az adott utasításokhoz alkalmazkodnak majd a tenyésztők. Idejeveszték különben, hogy legtöbb és legjobbi gubót Percsi József hozta bevitására és 31 kor 96 fillert kapott érte. Nagy hárszavára van a helyintenyésztésnek, hogy az új óvodá elő az ifjú 20 darab ásaórtát állítottak. A szegény lakosok érdekében nagyon kérik az előjáróságot, hogy kőterületeken kizárólag szederfűt elvetkedjenek ültetni, mert a helyintenyésztéssel foglalkozó szegény népek nincsen földje, ahova fű iltessen és így a kőterületeken álló fára van utalva. Nincs is a szederfűn kívül másnéma fa, melynek jobban hasznát véve a szegény ember. Különben az 1894. évi XII. I. cz. 46. és 47. szakasza is elrendeli, hogy ahol az égnevélű és a talajviszonyok alkalmasak, ott a helyintenyésztés érdekében a szederfűtenyésztésre különös gond fordítások és a termelt csemotéket az utózt. terek és közutak beültetésére használják. A községi fűskola példás rendtartás-ért Kiss József főbíróknak és Nagy István ref. tanoncok mellet községmet mondunk.

Hajdudorog községben először tenyésztették az idén. A jelentkeztet 6 helyintenyésztő átlag 17 koronát keresett. Legmagasabb keresete egy tenyésztőnek 46 kor. 22 fillerre rugott. Ezt az összeget Bay. Konkoly Dénesné kapta a gubóért. Hogy nagyobb eredményt nem értek el a tenyésztők, ennek egyedüli oka a lombhullás volt. Ezért nyomatékkal kérjük az előjáróságot, hogy a község szederfűállományának gyarapítására zárvédelmet minden lehető módon tegyen. Különben a fűskolában neveljenek sok szederfűt és ezeket az utóztára, kőterekre, továbbá a község körüli elterülő legelőre iltessék ki. A fő természetesen az, hogy a fűk védelméről is kellőleg gondoskodjanak és azokat legalább hűsével foglalták körül, valamint gyakori botlásokról is legyenek figyelmelem. Igen szép a hajdudorogiaké, hogy a saját területükre is iltettek szederfűt. Figyelmesen járunk azonban az előjáróságot, hogy első sorban a kőterületeket ültessék be a fűskolában nevelt szederfűvel és csak a fennmaradó felesleges fűket ossza ki a magánosok között. Mint figyelemre méltó dolgot megemlíthet még, hogy a csekély szederfű állomány mellett a lombfűny nagyban pótolható elő szederfűszövényvel is, mert tapasztalati tény, hogy egy jól gondozott és helyesen kezelet szövény révén idő alatt sok lombot szolgált a hernyók táplálására. Ha az érdemes előjáróság a fűskola körül szövény létesítene, úgy a szűkebb csemotét bőséggel mennyiségben ingyen megkérül az országos helyintenyésztési felügyelőség. Ide jegyezzük végül, hogy Óbóznak Eán kertésze a községi fűskolát dícsérettel tartogatással műveli.

Hajdubárház községben 1905. évben a kőterületeken és közutak mellett levő lombzedésre alkalmas szederfűk száma bőségesen megemlélték nem volt. A magán tulajdonban levő szederfűknek kivül a fenti szederfűknek közzimbenjük, hogy 6 helyintenyésztő 83 kgr. gubót termelt és 457 koronát keresett. Átlagos keresete egy tenyésztőnek 22 koronára volt; legmagasabb keresete pedig egy tenyésztőnek 42 koronára rugott. A helyintenyésztés megkezdése óta 427 koronát fizetünk ki a községben.

Hajdubárház községben az idén ismét hozzáltattak a helyintenyésztéshez. Az eredmény azonban csak közepes volt, annak oka az, hogy egy helyen nem szállították a

tenyésztő helyiségét, egy helyen pedig nedves levelek etették a hernyókat. Ezek persze egy hibák, amelyeket jövőre kerülni kell. — A hat tenyésztő átlagos keresete 22 koronát, a legmagasabb kereset pedig 42 koronára 10 fillert tett ki. Ez utóbbi összeg Szendrői Miklós tenyésztőnek jutott. A helyintenyésztés bővebbére nagyobb fejlődést venne a községben, ha kőterületeken meginduló lombhullató szederfű állna rendelkezésre. A szegény nép érdekében megkérjük tehát a t. előjáróságot, hogy a szederfű állomány növelése érdekében feltétlenül nagy sürt a községi fűskolában a szederfűtenyésztésre. Különösen kívánatos volna az utóztak és a közutak melletti nagyobb mértékben szederfűvel. A kultivált fiatal fűket pedig lássan el védőkerítással, vagy fűskolák és legalább iltetéseik elő két évben nyáron gyakori botlásokról is gondoskodják, mert valószínűleg ezek bolygásai ment ténken az idén 19. drb szederfű a községben. Örömmel emlékszik meg, hogy itt 3200 □-al területen epe-kerület létesítettek, amelyben ez idő szerinti 528 drb szederfű áll. Elismereünk tehát nyilvánok Csépe László főbíróknak és Simón Károly szakközletnek a községi fűskola rendtartására körül kifejtett ügyhagyó tevékenységüket.

Közbécs községben 1905. évben a helyintenyésztés-vel nem foglalkoztak. A helyintenyésztés megkezdése óta 329 koronát fizetünk ki a községben.

Hogy a helyintenyésztés iránti kedvet felélessük a községben, az előbbi év idén vettett kérek kíséretében helyen tenyésztés előadást tartattunk a népek. Örömmel mondjuk ki, hogy az előadás iránt igen nagy érdeklődés nyilvánult, aminek mellet következtetjük, hogy jövőre már itt is felkérjük majd a helyintenyésztést. Az előadás megemlékés mintegy 700 fillérre került az értelemig tartó előadás után Davidovics János esperes, Lengyel Imre ar. ref. segédt. és a vallásos Sági Lajos és Dócsa László tanított. Kérjük az előjáróságot, fordítsen nagyobb gondot a községi fűskola növelésére, alkalmazza oda állandó szakközlet és feltétlenül nagy sürt a szederfű tenyésztésre.

Miképercs községben 1905. évben 1 helyintenyésztő 4 kgr. gubót termelt és 5 koronát keresett. A helyintenyésztés megkezdése óta 5 koronát fizetünk ki a községben.

Miképercs község nem volt helyintenyésztési felügyelőségi kerületbe bocsátva. Az illető tenyésztő a helyintenyésztés közvetlen Szakszaváról a kőspontból kapta és termelt gubót ugyanoda szállította be. Kérjük az előjáróságot, szaporítsa mindinkább a szederfűállományt, hogy előbb és nagyobb sikerrel tudassék a községben a helyintenyésztés. A fűskola rendtartásáért Nánassy József és Szabó József tanított dícsérettel érdem lelek.

Teglyés községben 1905. évben a kőterületeken és közutak mellett lombzedésre alkalmas szederfű nem volt. A magán tulajdonban levő szederfűknek köszönhetjük, hogy 37 helyintenyésztő 497 kgr. gubót termelt és 544 koronát keresett. Átlagos keresete egy tenyésztőnek 22 koronára volt; legmagasabb keresete pedig egy tenyésztőnek 68 koronára rugott. A helyintenyésztés megkezdése óta 1732 koronát fizetünk ki a községben.

Teglyés községben az idén is 37 helyintenyésztő volt, mint a múlt évben. Az átlagos kereset azonban 25 koronára 22 koronára csökkent, mert a sok esőzés miatt nem lehetett a hernyókat rendszeren és kellőképpen táplálni. Az 58 koronára 38 fillert jelentő legmagasabb keresetet Grach

Imre kapta a beváltásra hozott gabókért. Reméljük, hogy jövőre sikeresebb eredményt fognak elérni a téglások. Mint a múlt évben úgy az ifjén is csak egy holdfogulhattak a tenyésztők, hogy gróf Degenfeld Gusztávnál kegyes volt megengedni, miszerint az uradalomban levő szederfákról ingyen szedhettek lombot. Amidőn ezért hálas köszönetünket nyújtjuk egyben figyelmeztetjük a tenyésztőket, hogy a lombzedésnél kiadják az uradalmi szederfákat és egyéb kártevételekkel is óvkozzanak, nehogy jövőre megvonják tőlük ezen kegyelményt. Ezzel szoros kapcsolatban azonban megkivánjuk jegyezni, hogy az uradalmi szederfákra minden körülmények között bízton nem számíthatnak a tenyésztők. A selyemtenyésztéssel foglalkozó szegény nép pedig már nehezen nélkülözne a megszokott biztos keresetet, amelyhez ezen termelési ág révén, éppen azon időszakban jut, midőn mult évi élelmet felélt és leginkább nea van szorvnia a pénzre. Így tehát az előjárásnak lesz hazafias hivatása, hogy a község szederfaállományának növeléséről minden kitalált módon gondoskodjék. Ez okból kérjük, alkalmazson rendes szakelőt és állandó munkát a faiskolához, hogy annak azernterszerű művelése biztosítva legyen. A szederfaenyésztést pedig különösen karolja fel és az utcákat, valamint a községbeza közelében levő teret és a hajduböszörményi utat meljebb fásítsa be szederfával. Ezuttal is moleg köszönetünket fejezzük ki Veres Vilmos tanítónak a selyemtenyésztés emelésére irányult iráradhatatlan buzgalmaért. Az országos selyemtenyésztési felügyelőnek minden intézkedésévé csak azt óvzozza, hogy mentől behatóbban megismertessze a tenyésztést a néppel. Erre néve különösen nagy bizonyt a selyemtenyésztésről vetített képek kíséretében tartani szokott előadás. Ilyen előadást itt is tartott a felügyelőszék szakembere és 70-en hallgatták azt. Az értelmiség közül ajótek Ablonczy László ev. ref. lelkész, Elos László főjegyző, Muraiza Gyula ügyvéd, Veres Vilmos és Nagy Ambrus tanítók és A Kiss Sándor főbíró vezetése alatt a községi előjáróság több tagja. Előadás után még nyomatott kis füzetet osztott ki a felügyelő, mely a selyemtenyésztésnél szükséges tudnivalókat tartalmazza.

Vámospécs községben 1905. évben köztérületeken és köztak mellett lombzedésre alkalmas szederfa nem volt. I selyemtenyésztő 16 kgr. gabót termelt és 28 koronát keresett. A selyemtenyésztés megkezdése óta 330 koronát fizetünk ki a községben.

Vámospécs községben a selyemtenyésztés határozottan visszafelődött az utóbbi két évben. Az idén már csak egy tenyésztő, névszerint Menyhárt Lajosné vállalt hernyót és termelt gabói után 28 korona 10 fillért keresett. Még ez az egy tenyésztő is magintulajdonban levő szederfára volt utalva, mert köztérületeken nem található szederfa a községben. Már a mult évben is rámutattunk e hiányra Ennek daczára az előjáróság a legesekélyebb kézségget sem mutatja a bajon segíteni és így félt, hogy a selyemtenyésztéssel jövőre már egészen felhagynak a községben. Ideg szomorú, hogy a község vezetése ridegen elárkózik az agynek támogatásától, holott éppen hivatásos köteleessége volna minden uton-módon előmozdítani a szegény nép anyagi jólétének gyarapodását. Nagyon jól tudja az előjáróság, hogy a selyemtenyésztés révén éppen aradás előtt jut biztos keresethez a szegény nép, vagyis oly időben, amikor a legszorultabb helyzetben van. Erre kérjük Vámospécs község vezető férfait, hogy teljes jóindulattal karolják fel a selyemtenyésztést és évről-évre fokozódó mérvben állítsanak szederfákat az utcákra, terekre és a

köztérületek utak mellékre, mert csak a köztérületeken levő szederfák képezhatik biztos alapot a sikeres selyemtenyésztésnek.

Debreczen városban 1905. évben a szokásos esonkítás után köztérületeken és köztak mellett 800 darab lombzedésre alkalmas szederfa áll rendelkezésére a selyemtenyésztőknek. Esett egy selyemtenyésztőre átlag 22 darab. A magintulajdonban levő szederfákon kívül a fenti szederfáknak köszönhetjük, hogy 36 selyemtenyésztő 372 kgr. gabót termelt és 627 koronát keresett. Átlagos keresete egy tenyésztőnek 17 kor volt; legmagasabb keresete pedig egy tenyésztőnek 79 koronára rugott. A selyemtenyésztés megkezdése óta 6,092 koronát fizetünk ki a városban.

Szederfaállománya. Az országos selyemfelügyelőszék kiosztott részint a városnak, részint a városban lakó magintulajdonosok 1905-ben 40 drb. külfületesre alkalmas szederfát; 6640 drb. 2-3 éves szederfacsomót. Mikédeése óta pedig kiosztott a városban 66 drb. külfületesre alkalmas szederfát; 27,670 darab 2-3 éves szederfacsomót.

Külfületes köztérületekre és köztak mellé 382 drb. masnemű fát, daczára annak, hogy fentebb kimutattuk, milyen nagy mértékben veszi hasznát a szegény ember éppen a szederfának.

Ez évben tönkre ment 72 darab szederfa.

A faiskolának állapota jó.

Debreczen városában a selyemtenyésztők száma 42 ról 36-ra, az átlagos kereset pedig 24 koronáról 17 koronára szállt le. A legmagasabb keresete Kalmár Sándornak 79 korona 84 fillért tett ki. A városban háromszor tartott előadást a selyemtenyésztési felügyelő a selyemtenyésztésről vetített képekkel, melyen összesen 370-en vettek részt. Az értelmiség közül ott voltak: Zong János ev. ref. tanító, Szilágyi Józsa tanítónő, Nagy Lajos vasuti tiszt, Kopányi István postás, Károlyi Sándor építész, Kaposzai Imréné és Szabó Vilma tanítónők, Kovács János főreáliskolai tanár, Kiss András tanító, Koss Zsigmond főldbírtokos, Kiss A. né tanítónő és Kardos Ferencz tanítónő s b. A városba egy külön oktatónt is küldött az országos selyemtenyésztési felügyelőszék azon ózából, hogy a tenyésztőket betanítsa a hernyók nevelésére. Ha a tenyésztők a látottak és hallottak szerint nevelték volna hernyóikat, akkor kedvezőbb eredményt értek volna el. Melegben kérjük a városi hatóságot, hogy karolja fel hazafias buzgalommal a szegényebb lakosság érdekében a selyemtenyésztés ügyét és sziveskedjék a város szederfaállományát szaporítani. Neveljenek a városi faiskolában minél idősebb szederfát, hogy azokkal a köztakot és a szegényebb nép által lakott külvárosok utcáit meljebb befásíthassák. Hiszen nagy városokban is igen szép keresethez jutnak a selyemtenyésztők. A többi között Zombor városában az idén 24,742 koronát a selyemtenyésztés megkezdése óta pedig 339,176 koronát kerestek a selyemtenyésztők. A nagy városok 16 utazára szederfát nem állítanak, azért ott akként pótolják a hiányt, hogy nagyobb területen szedreskertetek létesítenek. Ilyen helyeken kevés fákosságát rövid idő alatt sok lombot szedhetnek a tenyésztők, legkönnyebb a fák gondozása és a lebmzés ellenőrzése. E városban is vannak szedreskettek, kérjük a hatóságot, hogy lehetősége szerint még a városok közel létesítsenek ilyeneket, hogy a tenyésztők közelből szedhessék a lombot. Az idén nem lett itélve köztérületekre szederfa. A régebbi itélteseket karóval és tuskával ellátják és jól ápolták, mégis elszáradt 62 darab. Nagyon kérjük a hatóságot, hogy a kifületes fiatal szederfákat szárazságban

gyakrabban öntözzék, nehogy azok elpusztuljanak. Hálás meleg köszönettel adózunk Kovács József városi polgármesternek és a városi hatóságnak a szerelafenyvésztés iránt tanusított érdeklődésükért.

Felhívás

a magyar gyáripár érdekében indítandó országos mozgalomra.

Az emberi haladás azok korszakában élünk most, amelyben a gazdasági erők parancsoló, sőt szabó állítai, egyedül jelentőséggel bírnak. Ez erők immár harcban állanak egymással és előreláthatólag tovább fog e küzdelem fejlődni, mikor azután az államok sorsa és jövője dő a szerint fog fejlődni, amint egyik vagy másik erősebben fogja megállani helyét e gazdasági esztában. Nincs sok idő a gondolkodásra, a halogatóra. Ma évek alatt annyit fejlődünk, mint 20–30 évvel ezelőtt egy-egy évtized alatt sem. Az a nemzet, amelyik a mostani viszonyok között egy fél év alatt, évtizedeket veszít, de esetleg egész jövőjétől eljártshatja. A többi államok villanyokcsija a haladás terén átszárjant rajtuk és könnyen a pusztulás hórvésébe sodorhat bennünket. Itt tenni, cselekedni kell, minden házbán nélkül. A kísérletűségnek, az előre lemondó számításoknak el kell tűnnie.

Mi tisztelettel alulirottak már hónapok óta dolgozunk egy eszmén, melynek megvalósítása Magyarországon rövidesen megerősített és b-hiparát és európai szatomtévő tényezők közé emelne a magyar kereskedő kart és ipart.

Ez eszme a következő:

Alakítsuk meg a magyarországi összes kereskedő szövetségét, melynek tagjai kötelezzék magukat arra, hogy a 2–3 évi határidő mellett szállítandó, a külföldvel árra, és minőségre egyenlő magyar iparcikket átvessék. Ugyane szövetség alakítsa meg azon országos részvénytársaságot, amely a kérdéses cikkekkel készítő és szállító gyárakat szerveze, építse és fenntartsa.

E kombinációnak eredménye lesz a magyar ipar felvirágzása és a magyar kereskedelem megerősítése.

Mert az így keletkezett gyárak jövője biztosítva van a kereskedők szövetségében, mint biztos és állandó védelem. Amennyiben a kereskedő szövetségnek érdekében fog állani a létesítendő gyárakat fontantani, hisz ő is részvényes azoknál. A gyár pedig jó és olcsó árukat készíthet, mert a részvényes ugyanaz, az árú az árú a gyártól megveszi. Így két utat jelentkeznek a haszon, a gyár nem lesz kénytelen, úgy mint eddig az áru minőségének rovására a hasznot hájhaszni. Nem lesz szüksége annál inkább, mert meg fog szünni a külföldi konkurrenzia, bevői biztosak állandóak lesznek.

E terv keresztülviteléhez óriási tőke szükséges. Az igaz! De hisz Magyarország összes kereskedő és iparosi mértékeltlen nagy erők képviselnek és ott vannak dugszagad főúrnak, birtokosaink, akik bizonyára követni fogják az angol példát és pénzüket immár egyszer a magyar ipar- és kereskedelem előmozdítását sem fogják megvonni. És annál inkább jogunk van az áldozatkészségre számítani, mert főúrnaink éppen a közelmúlt napok politikai viharai között 100,000-keket áldoztak politikai czélokra, tehát most, mikor szintén a magyar nemzet előléte, jövőjéről van szó, vissza nem vonulhatnak.

Itt csak röviden vázolunk az alakítandó „Magyar országos kereskedelmi szövetelet” és ipari részvénytársaság” tervét. De nem késünk hamarosan előállani további részletes indítványainkkal is. Addig foglalkozzatok az eszmével, küldjétek észrevételeiteket és ha helyesnek találjátok eszménket, — amiben kétségünk nem lehet — terjesszék azt és nyertétek meg annak a mértékadó köröket, tényezőket.

Tervünk alapos kidolgozását részint nyomtatványok, részint értekezletet útján fogjuk előterjesztani.

E felhívásunk közzölük az ország összes közgazdasági, ipari és kereskedelmi intézményeivel, a jelentősebb czégekkel, a hírlapok szerkesztőivel, a legutóbbi országgyűlés összes tagjaival és hasonló módon és erélyvel folytatjuk a munkát tovább is.

A megkereskedő hazafias támogatására számít a Debreczeni Kereskedelmi Kör szervező bizottsága nevében:

Kontsek Géza, elnök, nagykereskedő. Dr. Vajda József, titkár, ügyvéd. Bán Kálmán, kereskedő. Békés Lajos, kereskedő. Boross László, kereskedő. Dávid Jakab, nagykereskedő. Dávid Zoltán, kereskedő. Félégyházi János, kereskedő. Gyürki Sándor, kereskedő. Ippen József, nagykereskedő. Kálnay Lipót, gyáros. Kertész Miklós, kereskedő. Kurcz Dávid, nagykereskedő. Lusztig Károly, nagykereskedő. Aszódi Mór, nagykereskedő. Csillag József, nagykereskedő. Deutsch Albert és Fia, nagykereskedő czég. Frank Rezső, nagykereskedő. Hochfelder Jakab, kereskedő. Ignyókn. Mayer János, kereskedő. Rankai Béla, kereskedő. Schwarcz Vilmos, malomtulajonos és bankigazgató. Tolnai Dániel, kereskedő. Váray János, kereskedő. Zelinger Éde, ipartestületi elnök.

Hirek.

— 48-iki zászlók a városi muzeumban. Utolsó kimutatásunk március 8-ika óta ismét több érdekes tárgygyarapodott a városi muzeum. Első helyen említiük a városi tanács határozata folytán a köz- és magán leltérből átal hozott relikviákat. Nevezetesen: a debreczeni 48-iki gyalog nemzetőség aranyval, ezüsttel gazdagon kivarrott két selyem lobogóját; egyiket Perth Sándorné Fazekas Éva, másikat Zurics Ferencz örnagy ajándékozta volt a nemzet-öröknek; a debreczeni lovas nemzetőség selyem lobogóját. Vörös banderális zászlót, melyet valószínűleg István főherczeg nádor 1847. évi látogatásakor használtak. Fiume város szeitet viselő két lobogót; a fumeiek 1893. évi látogatása emlékére készülték. Öreg faragott faszekert, 1694-ből való. A városi házipénztár ajándéka: Hazánk vármegyéinek szines címerei 1839-ből; a Habsburg ház tagjainak arczképepopo-tja, közr. V. Ferdinánd idejéből József nádor arczképe, közr. Ajándékozta a következők is: öv. id. Boczkó Sámuelné: 50–60 éves kőesg kalapot, esernyőt, szines mellényt, tájképiak, dohány- és tintatartót. Fazekas Matild: régi címert évszámot a Kossuth bankókat; Gellén János 1706-ból való ezüst pénz; Grünfeld Ferencz régi bajonettét; Hartstein Kálmán 19 dr. ezüst pénz és 51 dr. rézvalópénzt. Hoffmann Izabella 3 dr. virágcsokrokat ábrázoló készítményt. Horváth Béla tanuló 6 dr. Kossuth bankót. Ibrányi István és neje 1774., 1800., 1853-ból való polgári oklevelet, 10 dr. Kossuth bankót, 5 dr. régi pénz. Kovács Gyuláné vas-kereskedőné: Páý F. Assertiones ex universa Theologia cz. 1779-ben Váradon nyomtatott könyvét. Kéri Hani: 1848-beli Komáromi kalendáriumot. Katz Jónás: Vahot Imre 1855-beli Nagy Képes Naptrájt. Magyar János halápi kaszálójában talált ószi bögréket, 5 drbot. Nagy Sándorné (József kir. herczeg-u. 51. sz.) a 1792-ből való czintányt. Névtelen: Kossuth Lajos övestet fessz karczépét. Sági Lajos régi mézeskalácstányer formát s arról csinált mézeskalacsot. Pap József tanuló Kossuth-bankót. Zoltai Lajosné egy régi pénz s a harmas szövetség bronz éremét. Villás Mihályné egy régi lakcipát. Öv. Verőczy Jánosné régi módú struccollas néi kalapot. Az adományozó uralképek és uralképek s helyen is halásan kőszájuk meg ajándékaikat. Vétel által szerzettük fr. Bötvs József empire stíl. szekrényét s néhány néprajzi tárgyat. Márcz. 25. a muzeum óre.

4168. sz.
1906. sz.

A hortobágyi intézőbizottság 5–1906. sz. előterjesztése a Hortobágyra ló, sertés és szarvasmarhanak kihajtási határideje meghatározása tárgyában.

Végzés.

Ezen előterjesztés folytán a ló- és sertéseknek a hortobágyi legelőre kihajtása f. é. április 2-től; továbbá tekintettel az általánoson ismert takarmányok, a szarvasmarhának április 8-tól kezdődő kihajtása engedélyeztetik.

Miről a számvényesség, a mezőrendörkapitányság, Farkas Albert mátai biztos jegyzőkönyvi kivonaton, a gazdaságközség pedig a hírlapok udonsága rovataban leendő közléstét által értesítettik.

Kelt Debreczen sz. kir. város Tanácsának 1906. évi márczius hó 29-én tartott üléséből. Kiadta:

Varga,
jegyző.

8837. sz.
1906. sz.

A m. kir. honvédelmi miniszternek a következő pályázati hirdeteményt bocsátotta ki:

Pályázati hirdetemény

gróf Reichenbach Lessonitz Vilmos által rokkant tengerészek segélyezésére létesített alapítványra.

A trieszti cs. és kir. tengerész kerületi parancsnokság pályázatot hirdet a fent nevezett alapítvány jövedelméből 1906. évi jan. hó 1-től számítandólag adományozandó egy, évi 100 kor. segélydíj élvezetével járó alapítványi helyre.

Ezen alapítványra első sorban az 1864-iki évi május 9-iki helgolandai tengeri ütközetben rokkantá váltak, valamint az ugyanezen alkalommal elesettek özvegyei és árúi, — ilyenek hiányában valamely későbbi tengeri ütközetben rokkantá váltak, illetőleg elesettek özvegyei és árúi birnak igénynyel.

Felhivatnak tehát az igénygyosulak, hogy a szükséges igazoló okmányokkal felszerelt pályázati folyamodványukat f. é. április hó 9-éig a trieszti cs. és kir. tengerészkerületi parancsnokságnál nyújtsák be.

A folyamodó szegénység, vagy helyhatóság bizonyítványával tartozik igazolni, hogy vagyontalan szegény és segélyre szorúl.

A városi tanács.